

Monumentnummer*: 513425

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **23 november 1999**
Kadaster deel/nr **82709/83**

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>					
Haarlem	Haarlem	Noord-Holland					
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Wilhelminastraat	38		II	2011 VN	Haarlem		
Wilhelminastraat	38		III	2011 VN	Haarlem		
Wilhelminastraat	32			2011 VN	Haarlem		
Wilhelminastraat	34			2011 VN	Haarlem		
Wilhelminastraat	36			2011 VN	Haarlem		
Wilhelminastraat	38			2011 VN	Haarlem		
Wilhelminastraat	40			2011 VN	Haarlem		
Wilhelminastraat	42			2011 VN	Haarlem		
Wilhelminastraat	44			2011 VN	Haarlem		
Wilhelminastraat	46			2011 VN	Haarlem		
Wilhelminastraat	48			2011 VN	Haarlem		
Wilhelminastraat	50			2011 VN	Haarlem		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Haarlem	C			4540
Haarlem	C			4541
Haarlem	C	7389	A1	
Haarlem	C			4542
Haarlem	C	7389	A5	
Haarlem	C	7389	A3	
Haarlem	C	7389	A6	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Haarlem	C	7389	A2	
Haarlem	C	7389	A4	
Haarlem	C			7206
Haarlem	C			4539
Haarlem	C			7207
Haarlem	C			4545
Haarlem	C			4543
Haarlem	C			4538
Haarlem	C			4537
Haarlem	C			4536

*Omschrijving***

Inleiding

Aan de westzijde van de Wilhelminastraat, tussen de Mauritsstraat (noord) en Alexanderstraat (zuid), gelegen WOONBLOK.

Het in een mengeling van Eclecticisme en neorenaissance stijl opgetrokken woonblok omvat tien woningen en werd in 1885 gebouwd naar ontwerp van A. van der Steur jr. Het woonblok maakt onderdeel uit van het formele stedenbouwkundige plan van de Wilhelminastraat en haar directe omgeving. De Wilhelminastraat werd in 1881 aangelegd als hoofdas van een westelijke stadsuitbreiding die plaats vond op de plek van de gedempte voormalige stadssingel. Deze stadsuitbreiding kenmerkt zich door een regelmatig en strak stratenpatroon, waarbij de individueel ontworpen woonblokken en woonhuizen een architectonische eenheid vormen. Met name langs de Wilhelminastraat en Mauritsstraat zijn de uit verschillende woonblokken en woonhuizen opgetrokken straatwanden opvallend door hun stedenbouwkundige eenheid en architectuur. De woonbebouwing langs de Wilhelminastraat wordt afgewisseld door een kerk en twee scholen, welke eveneens in de stedenbouwkundige opzet van de straat passen.

Omschrijving

Uit tien herenhuizen bestaand woonblok op rechthoekige plattegrond. Het woonblok bestaat uit twee verschillende woningtypen gerangschikt in het schema A-A-B-B-A-A-B-B-A-A. Het woonblok is opgetrokken in baksteen op een natuurstenen plint en wordt geheel gedekt door een doorlopend afgeknot schilddak bekleed met grijze Hollandse pannen en mastiek.

Het woningtype A is opgebouwd uit een kelderverdieping, begane grond, verdieping, mezzanino en kapverdieping. De woningen zijn elk vier vensterassen breed. De buitenste vensterassen van de twee hoekwoningen zijn afgeschuind. Deze afgeschuinde vensterassen zijn evenals de hoeken van de panden en de enigszins risalerende vensterassen waarin zich de entree bevindt, voorzien van pilasterstellingen. Op de bel-etage zijn deze pilasterstellingen van een Dorische orde en voorzien van speklagen. Op de verdieping bezitten de pilasters een Ionisch kapiteel. De voorgevels zijn voorts onder meer versierd met pleisterwerk cordonlijsten tussen de verschillende bouwlagen. Ter hoogte van de mezzanino is de gevel rijk bewerkt met gepleisterde detailleringen, zoals onder meer de fantasie-pilasters welke zich tussen de vensters bevinden. De risalerende vensteras waarin zich de entree bevindt wordt boven de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gootlijst afgesloten door een gebroken fronton en dakkapel. De dakkapel, welke te weerszijden is voorzien van klauwstukken, wordt eveneens afgesloten door een gebroken half rond fronton. De entree zelf bestaat uit een houten deur met gietijzeren sierrooster en is bereikbaar door middel van een drie treden tellende natuurstenen trap. De deur wordt omlijst door een Dorische pilasterstelling en afgesloten door een fronton. Het bovenlicht van de entree wordt afgesloten door een kroonlijst. De vensters van het woningtype A zijn op de bel-etage en verdieping alle schuifvensters. Op de verdieping hebben de vensters in oorsprong alle een T-naald en gedeeld bovenlicht. De vensters hebben alle gepleisterde sluitstenen met een diamantkop ter decoratie. Bij de vensters op de verdieping bevindt zich in de spaarboog boven de vensters een decoratie van gekleurde baksteen. Het venster op de verdieping in de risalerende vensterassen heeft een schelpmotief ter decoratie in het spaarveld. De vensters ter hoogte van de mezzanino bestaan uit, per vensteras, twee smalle half rond beëindigde vensters.

Het woningtype B is opgebouwd uit een begane grond, verdieping, tweede verdieping en kapverdieping. Deze woningen zijn alle drie vensterassen breed. De voorgevels zijn versierd met gepleisterde cordonlijsten tussen de verdiepingen. Met name de enigszins teruggelegen vensterassen waarin zich de entrees bevinden (afwisselend uiterst links of uiterst rechts) zijn rijk bewerkt met pleisterwerk. Zo wordt de houten voordeur met gietijzeren sierrooster omlijst door een rustica-achtige gepleisterde pilasterstelling met fronton. Het venster op de verdieping boven de voordeur wordt omlijst door gepleisterde halfzuiltjes en afgesloten door een hoofdgestel. Het venster op de tweede verdieping van deze vensteras wordt omlijst door twee Dorische bakstenen pilasters en bezit een door bewerkte consoles ondersteunde vensterbank. De iets terugliggende vensterassen worden boven de geprofileerde kroonlijst afgesloten door een dakkapel met ter weerszijden daarvan klauwstukken en een fronton. Onder het fronton loopt een fries met triglyfen en metopen. De vensters in de voorgevel van het woningtype B zijn, met uitzondering van de begane grond, alle schuifvensters. Op de tweede verdieping bezitten de schuifvensters in oorsprong alle een T-naald en gedeeld bovenlicht. De vensters op de begane grond zijn dubbele openslaande houten vensters. De ramen op de verdieping hebben een bakstenen mozaïek als spaarveldvulling en hebben een sluitsteen in de vorm van een leeuwenkop. De vensters op de tweede verdieping hebben enkele gepleisterde boogstenen in de hanekam en een sluitsteen in de vorm van een console die de houten gootlijst ondersteunt.

De beide zijgevels van het woonblok bezitten geen vensters of deuren en ook geen pleisterwerk decoraties. De achtergevel van het woonblok is soberder van uitvoering en decoratie dan de voorgevel en bezit in oorsprong houten zesruits schuifvensters c.q. T-schuifvensters op de verdiepingen en houten openslaande tuindeuren en keukendeuren ter hoogte van de bel-etage c.q. begane grond. De tuindeuren op de bel-etage waren in oorsprong bereikbaar door middel van dubbele houten trappen met overdekte veranda's.

Waardering

Grotendeels gaaf bewaard woonblok met herenhuizen uit 1885 in combinatie van Eclecticisme en neorenaissance stijl, van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde en de stedenbouwkundige en ensemblewaarde als karakteristiek onderdeel van de 19de-eeuwse formele stadsuitbreiding rondom de Wilhelminastraat; het woonblok is een beeldbepalend element in de westelijke gevelwand van de qua architectuur als eenheid aandoende Wilhelminastraat. Tevens is het woonblok cultuurhistorisch van belang als element in de geschiedenis van het wonen voor welgestelden en van belang binnen het oeuvre van de architect A. van der Steur jr.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument